

**Τετράδιο
Πασχαλινών Δραστηριοτήτων
Τάξη ΣΤ'
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Όνομα: _____

**Αγγελική Χειλάκη ΠΕ 70
Ιωάννινα
Απρίλιος 2017**

Εισαγωγικό Σημείωμα

Αγαπημένα μου παιδιά,
Στα χέρια σας κρατάτε ένα Τετράδιο
Πασχαλινών Δραστηριοτήτων.

Σκοπός του είναι να σας βοηθήσει να περάσετε δημιουργικά τις ημέρες των διακοπών σας και να συστηματοποιήσετε τις γνώσεις σας με γλωσσικές και μαθηματικές εργασίες πάνω σε διάφορα κειμενικά είδη, γραμματικά φαινόμενα, ζητήματα ορθογραφίας, παραγωγής γραπτού λόγου, αριθμητικούς και αλγεβρικούς λογισμούς.

Μπορείτε να κάνετε όσες ασκήσεις θέλετε κι έπειτα να κάνετε την αυτοαξιολόγησή σας.

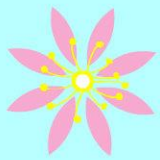
Σας εύχομαι μέσα από την καρδιά μου να περάσετε όμορφες και ανοιξιάτικες διακοπές με τα αγαπημένα σας πρόσωπα και να αξιοποιήσετε δημιουργικά τον ελεύθερό σας χρόνο!

***Καλή Ανάσταση και το Άγιο Φως
ας φωτίσει τις ζωές σας με γνώσεις και αγάπη !***

Με αγάπη η δασκάλα σας
Αγγελική Χειλάκη

Μαθηματικά

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

- 1) Σε ένα χάρτη της Ελλάδας με κλίμακα 1: 500.000 απεικονίζεται η απόσταση Αλεξανδρούπολης- Θεσσαλονίκης με 60 εκ. Ποια είναι η πραγματική απόσταση των δύο πόλεων;
- 2) Σε ένα διαγωνισμό, τα αγόρια συγκέντρωσαν 61 πόντους στους 80 και τα κορίτσια 47 στους 60.
Ποιος νίκησε; Αιτιολόγησε την απάντηση σου

- 3) Η Κατερίνα έχει 75,6 ευρώ. Χρωστάει στην Μαρία τα μισά και στον Κώστα το ένα τρίτο όσων έμειναν. Πόσα χρήματα θα μείνουν στην Κατερίνα μόλις πληρώσει τα χρέη της;
- 4) Αν ένα αυτοκίνητο διανύσει 3,26 χμ. προς μία κατεύθυνση και επιστρέψει από τον ίδιο δρόμο, διανύοντας τα 1,2 χμ., πόσο μακριά θα βρίσκεται από το σημείο που ξεκίνησε;
- 5) Η Ελένη γεννήθηκε το 2002 (το 2004 ήταν δίσεκτο έτος) και έχει γενέθλια στις 22 Ιουνίου. Πόσες μέρες έχει ζήσει μέχρι σήμερα;
- 6) Στη γαλλική πόλη Le Mans γίνεται ένας αγώνας αντοχής αυτοκινήτων, διάρκειας 24 ωρών.
Α. Ποια απόσταση θα διανύσει, στη διάρκεια αυτού του αγώνα, ένα αυτοκίνητο που τρέχει με 170 χμ. την ώρα;
Β. Η οδική απόσταση Αθήνας- Θεσσαλονίκης είναι περίπου 500 χμ. Πόσες φορές «περίπου» θα την έχει καλύψει στη διάρκεια του αγώνα;
Γ. Πόση ώρα θα χρειαστεί «περίπου» το αυτοκίνητο της Α, για να πάει από την Αθήνα στη Θεσσαλονίκη;

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΙ
ΛΟΓΙΣΜΟΙ

6) Μέσα σε μια τσάντα υπάρχουν 25 κόκκινες μπίλιες, 60 πράσινες, 52 κόκκινες και 45 μωβ.

A. Πόσες δεν είναι πράσινες; B. Πόσες δεν είναι μαύρες; Γ. Ποιο ποσοστό δεν είναι ούτε πράσινες ούτε μαύρες;

7) Ποιος είναι ο αριθμός;

A. Είναι πρώτος, περιττός και παράγοντας του 52 _____

B. Είναι περιττός, τέλειο τετράγωνο αριθμού και κοινός διαιρέτης του 108 και του 36_____

8) Ο Δημήτρης, η Μαρία και η Κατερίνα έχουν όλοι μαζί 113 € . Αν ο Δημήτρης έχει 2 € λιγότερα από τη Μαρία και η Κατερίνα 6 € περισσότερα από το Δημήτρη, πόσα € έχει ο καθένας; Συμπλήρωσε τα κενά και δικαιολόγησε την άποψή σου.

Ο Δημήτρης έχει _____ €

Η Μαρία έχει _____ €

Η Κατερίνα έχει _____ €

γιατί:

9) Στρογγυλοποίησε τους παρακάτω αριθμούς.

α) Στην πλησιέστερη δεκάδα: $144,45 =$ _____ $2095,815 =$ _____

β) Στο πλησιέστερο δέκατο: $120,51 =$ _____ $0,054 =$ _____

γ) Στο πλησιέστερο εκατοστό: $89,997 =$ _____

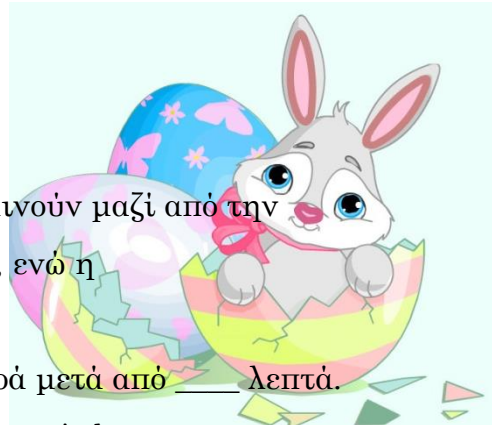
10) Ένας ζαχαροπλάστης έχει ετοιμάσει 35 πάστες, 28 κανταΐφια και 49 σοκολατίνες. Θέλει να τα πακετάρει έτσι ώστε να μην περισσεύει κανένα γλυκό και κάθε πακέτο να περιέχει τον ίδιο αριθμό από κάθε είδος. Συμπλήρωσε τα κενά.

Θα χρειαστεί _____ πακέτα

Το κάθε πακέτο θα περιέχει _____ πάστες, _____ κανταΐφια και _____ σοκολατίνες

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΙ
ΛΟΓΙΣΜΟΙ

11) Η Μαρία και η Ελένη τρέχουν σε ένα γήπεδο. Ξεκινούν μαζί από την αφετηρία και η Μαρία κάνει 6 λεπτά για κάθε στροφή, ενώ η Μαρία 5 λεπτά. Συμπλήρωσε τα κενά:

α) Θα συναντηθούν ξανά στην αφετηρία για πρώτη φορά μετά από ____ λεπτά.

Η Μαρία θα έχει κάνει ____ κύκλους, ενώ η Ελένη ____ κύκλους

β) Θα συναντηθούν ξανά στην αφετηρία για τρίτη φορά μετά από ____ λεπτά.

12) Ένα αυτοκίνητο που κινείται με σταθερή ταχύτητα 100 χλμ/ ώρα καίει στα $\frac{3}{5}$ της ώρας $27\frac{7}{5}$ λίτρα βενζίνης.

α) Πόση βενζίνη θα καταναλώσει σε 1 ώρα;

β) Πόση βενζίνη θα καταναλώσει σε $22\frac{2}{3}$ της ώρας;

13) Στο κυλικείο του σχολείου για 2 πορτοκαλάδες και 3 τυρόπιτες πληρώνεις 5,1 €, ενώ για 2 πορτοκαλάδες και 7 τυρόπιτες πληρώνεις 8,7 €. Πόσο κοστίζει η πορτοκαλάδα και πόσο η τυρόπιτα;

14) Ένας παντοπώλης αγόρασε 35 πακέτα μακαρόνια του $\frac{1}{2}$ του κιλού, 42 σακουλάκια καφέ του $\frac{1}{4}$ του κιλού και 21 συσκευασίες ελιές των $\frac{5}{6}$ του κιλού. Πόσα κιλά είναι το συνολικό βάρος των προϊόντων που αγόρασε; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.

15) Ένα φορτηγό μπορεί να μεταφέρει φορτίο έως 3,4 τόνους. Αν είναι φορτωμένο με 5 κιβώτια βάρους 315 κιλών το καθένα, πόσα σακιά τσιμέντου μπορεί ακόμα να φορτώσει, αν το καθένα έχει βάρος 42 κιλών χωρίς όμως να ξεπεράσει το μέγιστο επιτρεπόμενο φορτίο; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΙ
ΛΟΓΙΣΜΟΙ

16) Ένας ράφτης έχει ένα ύφασμα με μήκος $15 \frac{1}{4}$ μέτρα. Έκοψε ένα κομμάτι μήκους $3 \frac{3}{5}$ και ένα άλλο με μήκος $4 \frac{1}{2}$. Υπολόγισε πόσα μέτρα του περισσεύουν και περιέγραψε τον τρόπο που σκέφτηκες.

17) Σε μια θεατρική παράσταση, $\frac{3}{25}$ των θεατών είναι παιδιά. Ποιο ποσοστό του ακροατηρίου αποτελούν τα παιδιά;

18) Ποιος από τους παρακάτω αριθμούς δείχνει τον ελάχιστο χρόνο;

A. 1 ημέρα

B. 20 ώρες

Γ. 1800 λεπτά

Δ. 90.000 δευτερόλεπτα

19) Περίπου 7.000 αντίγραφα ενός περιοδικού πωλούνται κάθε εβδομάδα. Πόσα περίπου πωλούνται σε ένα χρόνο?

A. 8.400

B. 35.000

Γ. 84.000

Δ. 350.000

E. 3.500.000

20) Ποια είναι η τιμή της παράστασης $\frac{3}{5} + (\frac{3}{10} \times \frac{4}{15}) =$

A. $\frac{3}{51}$ B. $\frac{1}{6}$ Γ. $\frac{6}{25}$ Δ. $\frac{11}{25}$ E. $\frac{17}{25}$

ΕΝΟΤΗΤΑ Α: ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΙ
ΛΟΓΙΣΜΟΙ

21) Σε ποια από τις παρακάτω λίστες οι αριθμοί είναι τοποθετημένοι από το μεγαλύτερο προς τον μικρότερο;

A. 0,233 0,3 0,32 0,332

B. 0,3 0,32 0,332 0,233

Γ. 0,32 0,23 0,332 0,3

Δ. 0,332 0,32 0,3 0,233

22) Ποια από τις προτάσεις περιγράφει τον κανόνα με τον οποίο προκύπτει ο δεύτερος αριθμός από τον πρώτο στα ακόλουθα

ζευγάρια των αριθμών; (3,6), (6, 15), (8, 21)

A. Πρόσθεσε 3

B. Αφαίρεσε 3

Γ. Πολλαπλασίασε με 2

Δ. Πολλαπλασίασε με 2 και μετά πρόσθεσε 3

Ε. Πολλαπλασίασε με 3 και μετά αφαίρεσε 3

23) Πόσα μπουκάλια των 250 ml μπορεί να γεμίσουν 400 λίτρα νερού;

24) Ο Ματ ξεκίνησε να μελετά στις 16:40. Χρειάζεται μια ώρα και τρία τέταρτα της ώρας για να τελειώσει. Τι ώρα θα τελειώσει;

25) Το ντεπόζιτο ενός φορτηγού αυτοκινήτου γεμίζει με 45 λίτρα βενζίνης. Το αυτοκίνητο καταναλώνει 8,5 λίτρα βενζίνης κάθε 100 χιλιόμετρα. Πόσα λίτρα απομένουν στο ντεπόζιτο μετά από ένα ταξίδι 350 χιλιομέτρων απομένουν στο ντεπόζιτο μετά από ένα ταξίδι 350 χιλιομέτρων που άρχισε με γεμάτο ντεπόζιτο;

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

1) Η κ. Ελένη και τα τρία της παιδιά πήγαν για μπάνιο με το λεωφορείο της γραμμής και πλήρωσαν 20 ευρώ.
Η κ. Ελένη πλήρωσε ολόκληρο εισιτήριο και τα παιδιά από μισό.
Πόσο κόστισε το εισιτήριο του καθενός;

Να αιτιολογήσεις της απάντησή σου _____

2) Οχτώ σακουλάκια ρύζι και 5 κιλά πατάτες ζυγίζουν 21κιλά.
Πόσο ζυγίζει το κάθε σακουλάκι ρύζι;

3) Σκέφτομαι έναν αριθμό, τον πολλαπλασιάζω με το 3, προσθέτω 4 και βρίσκω αποτέλεσμα 22.
Ποιος είναι ο αριθμός; _____
Να αιτιολογήσεις την απάντησή σου. _____

4) Να συνεχίσεις τις παρακάτω ακολουθίες και να διατυπώσεις τον κανόνα :

- A. 3, 7, 11, 15, 19, ...
- B. 50, 47, 44, 41, 38, ...
- Γ. 1, 10, 100, 1000, 10000, ...
- Δ. 2, 6, 18, 56, ...
- E. 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, ...

5) Ο λόγος των δίκλινων δωματίων προς τα τρίκλινα ενός ξενοδοχείου είναι $\frac{5}{7}$. Αν το ξενοδοχείο έχει 35 τρίκλινα δωμάτια, υπολόγισε:

- α) τα δίκλινα δωμάτια του ξενοδοχείου
- β) τον μεγαλύτερο αριθμό πελατών που μπορεί να εξυπηρετήσει καθημερινά

6) Η Μαρία τρέχει 4 γύρους σε ένα στάδιο στον ίδιο χρόνο που η φίλη της Αλίκη τρέχει 3 γύρους στο ίδιο στάδιο. Πόσους γύρους θα έχει τρέξει η Μαρία, όταν η Αλίκη θα έχει τρέξει 12 γύρους;

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

7) Τα δύο τρίτα των παρόντων σε μια συνάντηση είναι άνδρες. Κανένας δεν φεύγει αλλά 10 περισσότεροι άνδρες και 10 περισσότερες γυναίκες φτάνουν στη συνάντηση. Ποια από τις παρακάτω προτάσεις είναι αληθής;

- A. Οι άνδρες είναι περισσότερες από τις γυναίκες
- B. Ο αριθμός των ανδρών και γυναικών είναι ο ίδιος
- Γ. Οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άνδρες
- Δ. Με βάση την πληροφορία που δίνεται, δεν μπορεί να πει κανείς αν οι γυναίκες είναι περισσότερες από τους άνδρες

8) Ένας νέος δρόμος ενώνει δυο πόλεις, μειώνοντας το χρόνο που χρειάζεται για να ταξιδέψεις από την μια στην άλλη από 25 σε 20 λεπτά. Ποιο είναι το ποσοστό μείωσης του χρόνου που απαιτείται για να ταξιδέψει κανείς από τη μια πόλη στην άλλη;

9) Οι αριθμοί στην ακολουθία 7, 11, 15, 19, 23, ... αυξάνουν κατά τέσσερα. Οι αριθμοί στην ακολουθία 1, 10, 19, 28, 37, ... αυξάνουν κατά εννέα. Ο αριθμός 19 εμφανίζεται και στις δυο ακολουθίες. Ποιος είναι ο επόμενος αριθμός που θα εμφανιστεί και στις δύο ακολουθίες;

10) Να βρεις το άθροισμα όλων των πρώτων αριθμών που είναι μικρότεροι του 100 και ένα τουλάχιστον από τα ψηφία τους είναι ο αριθμός 5.

11) Ποιος είναι ο μεγαλύτερος τετραψήφιος αριθμός που ικανοποιεί όλα τα παρακάτω:

- A) Είναι περιττός αριθμός
- B) Το άθροισμα των ψηφίων του αριθμού είναι 6.
- Γ) Όλα τα ψηφία είναι διαφορετικά.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

12) Σε ένα εστιατόριο υπάρχουν 15 τραπέζια. Μερικά από τα τραπέζια αυτά έχουν 6 καρέκλες/θέσεις και όλα τα υπόλοιπα τραπέζια 4 καρέκλες/θέσεις. Εάν για να γεμίσει το μαγαζί χρειάζονται 76 άνθρωποι, πόσα τραπέζια των 6 θέσεων έχει το εστιατόριο;

13) 6 καθηγητές μπορούν να βαθμολογήσουν τα τελικά διαγωνίσματα ενός διαγωνισμού σε 4 ώρες. Εάν κάθε καθηγητής διορθώνει τα γραπτά με τον ίδιο ρυθμό, πόσες ώρες θα χρειαστούν για να διορθώσουν τα ίδια γραπτά 8 καθηγητές;

14) Η Μαρία έχει στο μυαλό της δυο αριθμούς. Ο μέγιστος κοινός διαιρέτης των δυο αριθμών είναι ο αριθμός 6. Το ελάχιστο κοινό πολλαπλάσιο των δυο αριθμών είναι ο αριθμός 36. Ένας από τους δυο αριθμούς είναι ο αριθμός 12. Ποιος είναι ο άλλος αριθμός;

15) Το σπίτι μιας οικογένειας ήταν 100 τ.μ.. Έκαναν μια επέκταση του σπιτιού δημιουργώντας ένα ακόμη ορθογώνιο δωμάτιο μήκους 4 μ. και πλάτους 5 μ. α) Πόσα τ.μ. είναι πλέον το σπίτι της οικογένειας; β) Ποιο είναι το ποσοστό % αύξησης της επιφάνειάς του;

16) Μια οικογένεια ταξίδεψε με αυτοκίνητο από την Αθήνα στη Λάρισα. Έχει φτάσει στη Λάρισα εδώ και 65 λεπτά. Το ταξίδι διήρκεσε 4 ώρες και 15 λεπτά. Εάν αυτή τη στιγμή η ώρα είναι 17:05, τι ώρα ξεκίνησε η οικογένεια με το αυτοκίνητό της από την Αθήνα;

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

17) Ένας παγωτατζής έχει 5 διαφορετικές γεύσεις παγωτού. Όλα τα παιδιά μιας παρέας αγόρασαν παγωτό με δυο γεύσεις. Εάν κανένα παιδί δεν πήρε τον ίδιο συνδυασμό γεύσεων και επιλέχτηκαν από τα παιδιά όλοι οι διαφορετικοί συνδυασμοί γεύσεων, πόσα ήταν τα παιδιά της παρέας;

Γεύσεις

1 Βανίλια

2 Σοκολάτα

3 Φράουλα

4 Καϊμάκι

5 Καραμέλα

18) Τοποθετήστε τα ψηφία 9, 4, 7, 6, 5, 1, κατάλληλα στα κενά (παύλες) μια και μόνο φορά το καθένα, έτσι ώστε να προκύπτει το μεγαλύτερο αποτέλεσμα.

$$(\_ \times \_) \times (\_ \times \_) + (\_ \times \_) =$$

19) Έχεις έναν μονοψήφιο αριθμό. Τον πολλαπλασιάζεις επί 3, προσθέτεις 8, διαιρείς με το 2, αφαιρείς 6 και τελικά ξαναπαιρνεις ως τελικό αποτέλεσμα τον αρχικό μονοψήφιο αριθμό. Ποιος είναι αυτός ο αριθμός;

20) Πόσα σύμβολα της πρόσθεσης (+) θα πρέπει να τοποθετήσεις μεταξύ των ψηφίων του αριθμού 987654321 και που έτσι ώστε η αριθμητική παράσταση που θα δημιουργηθεί να έχει ως αποτέλεσμα τον αριθμό 99;

21) Η Νεφέλη δεν θυμάται πόσα χρήματα της έδωσε το πρωί η μητέρα της . Ξέρει όμως ότι ξόδεψε στο κυλικείο για ένα τoστ και ένα χυμό 2,75 ευρώ και της έμειναν 1,25 ευρώ. Πόσα χρήματα της έδωσε η μητέρα της ; Να λύσεις το παραπάνω πρόβλημα με εξίσωση.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

22) Βρες έναν αριθμό που είναι ανάμεσα στο $\frac{2}{4}$ και στο $\frac{3}{4}$.

23) α) Να βρεις την τιμή της παράστασης $3a+15$ για διαφορετικές τιμές της μεταβλητής a :

αν $a=1$, τότε $3a+15=$ αν $a=10$, τότε $3a+15=$

αν $a=0,5$, τότε $3a+15=$ αν $a=1000$, τότε $3a+15=$

Ποια είναι η μικρότερη τιμή που μπορεί να πάρει η παράσταση;

Πώς το βρήκες;

Ποια είναι η μεγαλύτερη τιμή που μπορεί να πάρει η παράσταση;

Γιατί;

(β) Αν η τιμή της παράστασης είναι γύρω στο 25, ποια τιμή περίπου θα έχει ο άγνωστος a ;

Πώς το βρήκες;

(γ) Αν θέλεις να υπολογίσεις την αλγεβρική παράσταση $3a+15=25$ με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ακρίβεια, πώς θα βρεις την τιμή του άγνωστου a ;

24) Η Μελίνα έλυσε την εξίσωση $6b+2=11$. Χρησιμοποίησε τη μέθοδο της ανάλυσης και σύνθεσης των εξισώσεων. Έγραψε: $6b+2=11=9+2$

Γιατί νομίζεις ότι τη βοήθησε η μέθοδος αυτή;

Η Μελίνα σκέφτηκε ότι θα έπρεπε να αναλύσει το $6b$ σε $2b+2b+2b$ και το 9 σε $....+....+....$

Να ολοκληρώσεις τη λύση, για να βρεις την τιμή του b .

Μπορείς να σκεφτείς έναν άλλο τρόπο, για να λύσεις την εξίσωση $6b+2=11$;

(β) Να χρησιμοποιήσεις ανάλογη μέθοδο, για να λύσεις την εξίσωση $4n+20=32$

ΕΝΟΤΗΤΑ Β: ΑΛΓΕΒΡΙΚΟΙ ΛΟΓΙΣΜΟΙ

25) Οι μαθητές της Στ' τάξης ενός σχολείου πραγματοποίησαν μια εκπαιδευτική επίσκεψη για να παρακολουθήσουν μια θεατρική παράσταση. Στην είσοδο του θεάτρου η ταμίας είπε στα παιδιά: «Με εσάς συμπληρώθηκαν και οι 160 θέσεις». Ποια ήταν η χωρητικότητα του θεάτρου;

A. Είχε λιγότερες από 160 θέσεις.

B. Είχε ακριβώς 160 θέσεις.

Γ. Είχε τουλάχιστον 160 θέσεις.

Δ. Είχε περισσότερες από 160 θέσεις.

Αν η ταμίας έλεγε: «Με εσάς συμπληρώθηκαν 160 θέσεις», τι θα μπορούσαμε να πούμε για την χωρητικότητα του θεάτρου;

A. Είχε λιγότερες από 160 θέσεις.

B. Είχε ακριβώς 160 θέσεις.

Γ. Είχε τουλάχιστον 160 θέσεις.

26) Ο Γιάννης ξόδεψε το $\frac{1}{2}$ των χρημάτων του για να πάρει ένα τوست από το κυλικείο του σχολείου. Από τα χρήματα που του έμειναν ξόδεψε το $\frac{1}{2}$ και πήρε μια πορτοκαλάδα. Του περίσσεψε 1 ευρώ. Πόσα χρήματα είχε αρχικά;

27) Ο Γιώργος μοιράστηκε με τους φίλους του μια πίτσα . Κάθε παιδί έφαγε δύο κομμάτια. Ένα ίσο με το $\frac{1}{6}$ της πίτσας και ένα ίσο με το $\frac{1}{12}$ της πίτσας.

A. Πόσα παιδιά μοιράστηκαν την πίτσα ;

B. Πόσοι ήταν οι φίλοι του Γιώργου;

Γλώσσα

Δραστηριότητα 1

- Τι είναι «ρατσοιστής»;
  - Ρατσοιστής είναι αυτός που, με το πρόσχημα ότι δεν έχει το ίδιο χρώμα δέρματος ούτε την ίδια γλώσσα ούτε τον ίδιο τρόπο να γιορτάζει με κάποιον άλλο, πιστεύει ότι είναι καλύτερος, ας πούμε ανώτερος, απ' αυτόν που είναι διαφορετικός από τον ίδιο. Επιμένει να πιστεύει ότι υπάρχουν πολλές φυλές και λέει στον εαυτό του: «Η δική μου φυλή είναι ωραία και ευγενική. Οι άλλες είναι άσχημες και κτηνώδεις».
  - Δεν υπάρχει μια φυλή που να είναι καλύτερη;
  - Όχι. Ορισμένοι ιστορικοί, το 18ο και το 19ο αιώνα, προσπάθησαν να αποδείξουν ότι υπάρχει η λευκή φυλή, που είναι δήθεν καλύτερη στο σωματικό και στο διανοητικό επίπεδο απ' ό, τι η υποτιθέμενη μαύρη φυλή. Εκείνη την εποχή, πίστευαν ότι η ανθρωπότητα χωριζόταν σε πολλές φυλές. Ένας ιστορικός (ο Ερνέστ Ρενάν, 1823-1892) προσδιόρισε μάλιστα και τις ανθρώπινες ομάδες που ανήκαν στην «κατώτερη φυλή»: ήταν οι μαύροι της Αφρικής, οι αυτόχθονες της Αυστραλίας και οι Ινδιάνοι της Αμερικής. Γι' αυτόν, «ο μαύρος είναι σε σχέση με τον άνθρωπο αυτό που είναι ο γάιδαρος σε σχέση με το άλογο», δηλαδή «ένας άνθρωπος που του λείπει η νοημοσύνη και η ομορφιά!». Όμως, όπως είπε ένας καθηγητής της ιατρικής ειδικός στο αίμα, «οι καθαρές φυλές, στο ζωικό βασίλειο, δεν μπορούν να υπάρξουν παρά μόνο σε πειραματική κατάσταση, στο εργαστήριο, όπως συμβαίνει με τα ποντίκια για παράδειγμα». Προσθέτει ότι «ανάμεσα σ' έναν Κινέζο, σ' έναν κάτοικο του Μάλι και σ' ένα Γάλλο υπάρχουν περισσότερες κοινωνικοπολιτιστικές παρά γενετικές διαφορές».
- (Tahar Ben Jelloun, Ο ρατσοισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου, εκδ. «Νέα Σύνορα»-Α. Α. Λιβάνη, Αθήνα 1998, σ. 35-36).

Δραστηριότητες

1. Να χαρακτηρίσεις με την ένδειξη Σωστό-Λάθος τις προτάσεις που ακολουθούν, σύμφωνα με το παραπάνω κείμενο :
  - I. Ο ρατσοιστής, όταν έρχεται σε επαφή με κάποιον διαφορετικό από αυτόν, πιστεύει ότι ο άλλος είναι κατώτερός του και πρέπει να του μιλάει με κάθε τρόπο.
  - II. Η λευκή φυλή δεν είναι ανώτερη από τις άλλες και ούτε υπάρχουν για αυτό επιστημονικές αποδείξεις.
  - III. Οι διαφορές μεταξύ των ανθρώπων είναι κατά βάση βιολογικές, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις πειραματικές καταστάσεις στο εργαστήριο.
  - IV. Ο Ερνέστ Ρενάν είναι ο ιστορικός που απέδειξε ότι οι ανθρώπινες φυλές δεν έχουν ουσιαστικές διαφορές μεταξύ τους.
2. Να μετατρέψεις από ευθύ σε πλάγιο λόγο το απόσπασμα του κειμένου «Επιμένει... άσχημες και κτηνώδεις»

Δραστηριότητα 2

Κείμενο 2Α

Τον κίνδυνο της «αποξένωσης» από την εικόνα των ελληνικών λέξεων, λόγω της αυξανόμενης χρήσης των «greeklish», επισήμανε ο καθηγητής της Γλωσσολογίας Γεώργιος Μπαμπινιώτης.

Αναφερόμενος στην ευρέως διαδεδομένη χρήση των «greeklish» (Ελληνικά με λατινικούς χαρακτήρες) μεταξύ των νέων που στέλνουν γραπτά μηνύματα από τα κινητά τηλέφωνα ή συνομιλούν μέσω του Διαδικτύου, τόνισε:

«Τα greeklish είναι ο καλύτερος δρόμος αποξένωσης από την εικόνα της λέξης. Αυτό μπορεί οι νέοι άνθρωποι να το πληρώσουν ακριβά. Έχουμε ελληνικές γραμματοσειρές και μπορούμε, αξιοποιώντας το Διαδίκτυο και τα ηλεκτρονικά μέσα, να χρησιμοποιούμε τις ελληνικές γραμματοσειρές που έχουν το προτέρημα να δίνουν την εικόνα της λέξης, το οπτικό ίνδαλμα, και να μας συμφιλιώνουν με την ορθογραφία της λέξης και με τη σημασία της».

Μπαμπινιώτης: «Οι νέοι θα πληρώσουν ακριβά τα greeklish», Κυριακή 12 Ιουνίου 2011 Εφημ. ΤΑ ΝΕΑ (απόσπασμα)

Κείμενο 2Β

Είναι πλέον μάταιο να χαρακτηρίσουμε τα greeklish μία σύγχρονη μάλιστα. Έχουν παγιωθεί, κυκλοφορούν ανάμεσά μας, οι νέοι θεωρούν δεδομένη τη γραφή κυρίως στα κινητά με αυτή τη μορφή, νιώθουν άνετα χωρίς κόμπλεξ για τα ορθογραφικά τους λάθη. Στα greeklish νιώθουν όλοι ίσοι.

Ελένη Νικολαΐδου, "Τι θα έλεγε ο Πλάτωνας για τα greeklish;", Εφημ. Το Βήμα (απόσπασμα)

Δραστηριότητα

- α) Ποια άποψη για τη χρήση των greeklish προβάλλει καθένα από τα παραπάνω κείμενα και με ποιο βασικό επιχείρημα τη στηρίζει;
- β) Να γράψεις δυο δικά σου επιχειρήματα υπέρ της μιας ή της άλλης άποψης.

Δραστηριότητα 3

Το παιχνίδι Γιάντες

Τα παιδιά παίρνουν το κοκαλάκι της κότας που είναι μπροστά στο στήθος της και έχει σχήμα διχαλωτό (Υ). Καθένα από τα δύο παιδιά κρατάει από μία άκρη του. Το σπάζουν λέγοντας τη λέξη «γιάντες», δηλαδή στοίχημα. Από τη στιγμή αυτή και ύστερα δεν

πρέπει να πάρουν από το χέρι του άλλου οτιδήποτε χωρίς να πουν τη φράση το θυμάμαι ή γιάντες, να δηλώσουν δηλαδή ότι θυμούνται το στοίχημα. Όποιο από τα δύο παιδιά χάσει πρέπει να δώσει στο άλλο αυτό που έβαλαν στοίχημα.

Διαθέσιμο στον διαδικτυακό τόπο: <http://www.thrakiki.gr/rehnia.htm> (διασκευή) (25/04/ 2013) «

Νικόλαος Γύζης, Γιάντες

(1878), Λάδι σε μουσαμά, Εθνική Πινακοθήκη, Αθήνα

Δραστηριότητα

1) Ο Νικόλαος Γύζης ζωγράφισε το πορτρέτο ενός κοριτσιού και ονόμασε το έργο του Γιάντες. Ας φανταστούμε ότι το κορίτσι έπαιξε το παιχνίδι Γιάντες κι έχασε. Ποιο λάθος έκανε το κορίτσι κι έχασε στο παιχνίδι; Ποια συναισθήματα του προκάλεσε αυτή η ήττα;

Παρατήρησε την έκφραση του προσώπου του κοριτσιού για να αιτιολογήσεις την απάντησή σου.

2) Με βάση το παιχνίδι Γιάντες περιγράψε κι εσύ ένα ομαδικό παιχνίδι που παίζεις. Γράψε το όνομα του παιχνιδιού στον τίτλο, εξήγησε ποιος είναι ο σκοπός του παιχνιδιού και ποιοι είναι οι κανόνες του. Για ποιο λόγο σου αρέσει να παίζεις το παιχνίδι αυτό;

Δραστηριότητα 4

Η Αγάπη είναι πια φέτος δεκαπέντε χρονώ. Το χειμώνα στην πόλη πηγαίνει στις μεγάλες τάξεις του Παρθεναγωγείου [1]. Είναι ένα αδύνατο κορίτσι, μελαχρινό, με χλωμό πρόσωπο, με κοιτίδες στα μαλλιά. Είναι σοφή. Όρες κάθεται μονάχη και διαβάζει και λύνει προβλήματα. Είναι η πρώτη χρονιά φέτος που έκαμε Κοσμογραφία [2] και Άλγεβρα [3]. Οι αριθμοί τής γίνανε πάθος. Από μικρή δεν της άρεζε να παίζει μαζί μας. Όμως όσο μεγαλώνει μας φεύγει ολοένα. Δεν ξέρει να παίζει με τις κούκλες. Δεν ξέρει να παίζει με τα καράβια. Είναι ένα κλειστό κορίτσι, πολύ μελαγχολικό. Έχει μαύρα μάτια γεμάτα ονειροπόληση. Πάντα της άρεζε να κοιτάζει τα άστρα. Όμως, τώρα που με την Κοσμογραφία έμαθε να κατεβάζει τα άστρα στο χαρτί και να μετρά τις αποστάσεις τους, το πήρε πολύ απάνω της.

Ηλίας Βενέζης, Αιολική γη, Εστία, Αθήνα, 1984 (διασκευή)

[1] Παρθεναγωγείο: σχολείο μόνο για κορίτσια

[2] Κοσμογραφία: σχολικό μάθημα το οποίο περιλαμβάνει βασικές γνώσεις σχετικά με το διάστημα

[3] Άλγεβρα: σχολικό μάθημα το οποίο ανήκει στην επιστήμη των Μαθηματικών

Δραστηριότητα

Ποιος θα μπορούσε να είχε μιλήσει για την Αγάπη με αυτά τα λόγια; Από πού το καταλαβαίνεις αυτό;

Δραστηριότητα 5

Εγώ λοιπόν, ο Hale-Bopp, ένας από τους λαμπρότερους κομήτες του 20ου αιώνα, βρίσκομαι και πάλι σε κοντινή απόσταση από τη Γη. Έχουν κιόλας περάσει 4.200 χρόνια από την προηγούμενη επίσκεψή μου. Οι αστρονόμοι υπολογίζουν ότι στο πλησιέστερο σημείο της διαδρομής θα βρίσκομαι το Σάββατο, 22 Μαρτίου. Είναι αλήθεια ότι η προσέγγισή μου στη Γη δε με αφήνει αδιάφορο. Εκείνο το βράδυ οι κάτοικοί της, παιδιά και μεγάλοι στην ηλικία, επιστήμονες αλλά και απλοί άνθρωποι που αγαπούν τα περίεργα του ουρανού, θα βγουν έξω στην ύπαιθρο για να με θαυμάσουν. Δε συμβαίνει αυτό τακτικά από τότε που οι άνθρωποι μαζεύτηκαν στις μεγάλες πόλεις και έχασαν την επαφή με τη φύση και τον έναστρο κόσμο. Αισθάνομαι λοιπόν μεγάλη χαρά αλλά και κάποια τιμή που το πέρασμά μου προκαλεί τόσες προσδοκίες και ενδιαφέρον. Η λάμψη μου θα ξεπερνά και το φωτεινότερο ίσως άστρο, με την τεράστια ουρά μου να εκτείνεται αντίθετα από τον Ήλιο. Γιώργος Γραμματικάκης, Ένας αστρολάβος του Ουρανού και της Ζωής, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο, 2013 (διασκευή)

Δραστηριότητα

A. Σύμφωνα με το κείμενο γιατί η προσέγγιση στη Γη κινεί το ενδιαφέρον του κομήτη Hale-Bopp;

B. Στο κείμενο διαβάζουμε: πλησιέστερο σημείο και φωτεινό άστρο. Βρες τις φράσεις αυτές μέσα στο κείμενο και αντικατάστησε τις υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες χωρίς να αλλάξεις τη σημασία τους. Στο πλησιέστερο σημείο της διαδρομής θα βρίσκομαι το Σάββατο 22 Μαρτίου. Στο _____ σημείο της διαδρομής θα βρίσκομαι το Σάββατο 22 Μαρτίου. Η λάμψη μου θα ξεπερνά και το φωτεινότερο άστρο. Η λάμψη μου θα ξεπερνά και το _____ άστρο.

Γ. Συμπλήρωσε σύμφωνα με το παράδειγμα.
παρακολουθούν την πορεία → η παρακολούθηση της πορείας
θαυμάζουν τον κομήτη → _____
αφηγούνται τους μύθους → _____
υπολογίζουν το σημείο → _____

Δ. Φαντάσου ότι είσαι κι εσύ ανάμεσα στο πλήθος των ανθρώπων που μαζεύτηκαν για να θαυμάσουν τον κομήτη τη νύχτα που βρέθηκε κοντά στη γη. Σου έχει ανατεθεί να κάνεις μία δημοσιογραφική ανταπόκριση (ρεπορτάζ) σχετικά με το γεγονός, η οποία θα αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της τάξης σου. Γράψε δύο παραγράφους στις οποίες θα αναφέρεις τι συνέβη, πότε και πού, θα περιγράψεις τι είδες και θα μεταφέρεις τα σχόλια των ανθρώπων γύρω σου.

Δραστηριότητα 6

Μία μέρα ένα μικρό αγόρι μπήκε σε ένα κατάστημα με κατοικίδια ζώα για να αγοράσει ένα κουτάβι.

- Πόσα χρήματα θέλετε για να μου δώσετε ένα κουτάβι; ρώτησε.
- Το καθένα κοστίζει τριάντα ευρώ.

Εκείνη την ώρα μία σκυλίτσα μπήκε στο δωμάτιο, ακολουθούμενη από πέντε κουταβάκια. Το ένα κούτσαϊνε, με αποτέλεσμα να μένει λίγο πιο πίσω από τα άλλα κουταβάκια. Τότε ο μικρός ρώτησε:

- Τι έχει αυτό το κουτάβι και κούτσαϊνει;

Ο ιδιοκτήτης του εξήγησε πως το κουταβάκι είχε γεννηθεί με πρόβλημα στο γοφό και πως θα έμενε έτσι σε όλη του τη ζωή. Ο μικρός, ενθουσιασμένος, φώναξε αποφασιστικά:

- Θέλω να το αγοράσω!

Ο μαγαζάτορας γέλασε και του είπε:

- Δεν νομίζω ότι θέλεις ένα κουτσό κουτάβι αλλά, αν επιμένεις, μπορώ να σου το χαρίσω.

Ο μικρός όμως επέμενε να το αγοράσει. Ο άντρας γέλασε ξανά και είπε:

- Το κουτάβι αυτό είναι άχρηστο, πραγματικά δεν σου χρειάζεται, ποτέ δε θα μπορέσει να τρέξει και να παίζει μαζί σου όπως τα άλλα.

Τότε ο μικρός σήκωσε το μπατζάκι του παντελονιού του και άφησε να φανεί το αριστερό του πόδι, το οποίο υποστηριζόταν από ένα μεταλλικό σίδερο.

- Όπως βλέπετε, ούτε κι εγώ θα μπορέσω να τρέξω και να παίξω μαζί του. Επομένως, το κουτάβι θα έχει κάποιον που το καταλαβαίνει.

Ο άντρας δάγκωσε τα χείλη του μη ξέροντας τι να πει. Δακρυσμένος, προσπάθησε να χαμογελάσει και είπε:

- Εύχομαι όλα τα κουτάβια να βρουν κάποτε έναν ιδιοκτήτη σαν κι εμένα.

Δάφνη Φιλίππου– Πόλα Καραντάνα, Ιστορίες για να ονειρευέσαι...Παιχνίδια για να μεγαλώνεις, Καστανιώτης, Αθήνα, 2010 (διασκευή)

Δραστηριότητα

α. Στο κείμενο διαβάζουμε:

Ο άντρας δάγκωσε τα χείλη του μη ξέροντας τι να πει. Δακρυσμένος, προσπάθησε να χαμογελάσει.

Γιατί νομίζεις ότι αντέδρασε με αυτόν τον τρόπο;

β. Φαντάσου ότι έχεις πάει στο κατάστημα και ακούς τον διάλογο του παιδιού με τον ιδιοκτήτη. Λες σε κάποιον τι άκουσες.

- Πόσα χρήματα θέλετε για να μου δώσετε ένα κουτάβι;
- Το καθένα κοστίζει τριάντα ευρώ.

Το παιδί ρώτησε τον ιδιοκτήτη ...

Συνέχισε την πρόταση:

Δραστηριότητα 7

Το παιχνίδι Μπιζζ!

Τα παιδιά βάζουν κλήρο για να δουν ποιος θα τα φυλάει. Εκείνος που θα του πέσει ο κλήρος κάθεται σ' ένα σκαμνί ή στέκει σκυφτός και βάζει το δεξί του χέρι κάτω από την αριστερή του μασχάλη, κρατώντας την παλάμη ανοιχτή προς τα επάνω, ενώ με το

αριστερό του χέρι κρατάει κλειστά τα μάτια του. Οι άλλοι παίκτες στέκονται στα αριστερά του και ένας από αυτούς τον πλησιάζει και του χτυπάει την ανοιχτή παλάμη. Ύστερα απομακρύνεται τρέχοντας μαζί με τους άλλους. Όλοι χοροπηδούν γύρω του και

στριφογυρίζουν το δάχτυλό τους φωνάζοντας: «Μπιζζ!» όπως κάνει η μέλισσα. Αυτός που τα φυλάει πρέπει να μαντέψει ποιος τον

χτύπησε. Αν ανακαλύψει ποιος είναι, του δίνει τη θέση του. Αν δεν τον βρει, το παιχνίδι συνεχίζεται κατά τον ίδιο τρόπο.

Γεωργία Ταρσούλη, Τα παιχνίδια μας, εκδ. ΟΕΔΒ, Αθήνα 1989 (διασκευή)

Δραστηριότητα

Αρίθμωσε τα γεγονότα με τη σειρά που έγιναν σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφή του παιχνιδιού.

- ___ Τα παιδιά χοροπηδούν.
- ___ Μαντεύει ποιος τον χτύπησε.
- ___ Όλα τα παιδιά φωνάζουν «Μπιζζ!»
- ___ Ένας παίκτης του χτυπάει την παλάμη.
- ___ Αν τον βρει, αλλάζουν ρόλους.
- ___ Το παιδί έχει την παλάμη ανοικτή προς τα επάνω

Το παιχνίδι Σπασμένο τηλέφωνο

Τα παιδιά κάθονται το ένα πλάι σ' άλλο. Το πρώτο παιδί από δεξιά σκύβει και λέει σ' αυτί του διπλανού του μια λέξη πολυσύλλαβη και δύσκολη ή ασυνήθιστη:

σιδηρόδρομος, σκουληκομυρμηγκότρυπα, σαρανταποδαρούσα, τραπεζοκαρεκλομαζώχτρα, οπωροπαντο-λαχανοπωλείο... Το παιδί που άκουσε τη λέξη, σκύβει και τη λέει μυστικά στο αυτί του διπλανού του κι εκείνος παραδίπλα ως τον τελευταίο. Επειδή η λέξη είναι μεγάλη και δύσκολη, τα παιδιά δεν καταφέρνουν να την πιάσουν ολόκληρη. Γι' αυτό την επαναλαμβάνουν στον πλαϊνό τους έτσι όπως την άρπαξε το αυτί τους. Η λέξη αλλάζει σε τέτοιο βαθμό, που, όταν το τελευταίο παιδί τη φωνάζει δυνατά, κανείς δεν την αναγνωρίζει. Τα παιδιά γελάνε και λένε πως το τηλέφωνο ήταν «σπασμένο».

Μαρούλα Κλιάφα & Ζωή Βαλάση, Ας παίξουμε πάλι, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1988 (διασκευή)

Δραστηριότητα

Σύμφωνα με την παραπάνω περιγραφή του παιχνιδιού:

- α) γιατί τα παιδιά γελάνε όταν παίζουν σπασμένο τηλέφωνο;
- β) τι πρέπει να προσέξει το πρώτο παιδί που επιλέγει τη λέξη για να πετύχει το παιχνίδι;

Δραστηριότητα 8

Στου Πέτρου το σχολείο άρχισαν πάλι τα μαθήματα και τώρα δεν απουσιάζει σχεδόν κανένα παιδί, γιατί, αν λείψει, χάνει το σουσιτίο. Κάθε μεσημέρι καταφτάνει ένα κάρο και ξεφορτώνει τον Δάμωνα και τον Φιντία. Ο Δάμων και ο Φιντίας είναι δύο καζάνια μαύρα σαν πίσσα που αχνίζουν... Την πρώτη μέρα που τα περίμεναν κανένα παιδί δεν είχε νου για μάθημα κι ο κύριος Λουκάτος άρχισε να τους διαβάξει κάτι ιστορίες από ένα βιβλίο. «...Στα παλιά τα χρόνια στην αρχαία Αθήνα υπήρχαν δύο αχώριστοι φίλοι. Ο Δάμων κι ο Φιντίας...»

– Έρχονται! Έρχονται! ακούστηκε μια ψιλή φωνούλα από την άκρη της τάξης.

Ήταν ένα μικρό κοριτσάκι που παραμόνευε από τη χαραμάδα της μεγάλης πόρτας και είδε να καταφτάνουν, όχι βέβαια ο Δάμων και ο Φιντίας, αλλά τα καζάνια με το σουσιτίο, που έτσι τους έμεινε το όνομα.

Όλα τα παιδιά βάλανε τα γέλια και πετάχτηκαν από τη θέση τους. Ο κύριος Λουκάτος πήγε αργά και σοβαρά κι άνοιξε διάπλατα την πόρτα. Έξω στεκόταν ένα κάρο φορτωμένο με τα καζάνια. Γύρω μαζεύτηκε κόσμος, έτσι όπως μαζεύεται πάντα στη γειτονιά άμα γίνεται κάτι. Δε μιλούσανε, δε λαλούσανε. Μονάχα μία γυναίκα σήκωσε τα δυο της χέρια ψηλά και φώναξε:

– Τα παιδάκια μας θα φάνε!

Κάτι άνθρωποι ξεφόρτωναν τα καζάνια, τα 'βαλαν μέσα στο σχολείο κι ύστερα ο δάσκαλος γύρισε στα παιδιά και τους είπε με ύφος επίσημο, λες κι έβγαζε λόγο για την Εθνική γιορτή:

– Πάρτε τα κουτιά σας και μπειτε στη σειρά. Αρχίζει το σουσιτίο.

Άλκη Ζέη, Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1981 (διασκευή)

Δραστηριότητα

Αρίθμησε τα γεγονότα με βάση τη σειρά που έγιναν.

___ Όλη η γειτονιά μαζεύτηκε γύρω από το σχολείο.

___ Ο δάσκαλος διάβασε στα παιδιά ένα βιβλίο.

___ Τα καζάνια ξεφορτώθηκαν μέσα στο σχολείο.

___ Ο κύριος Λουκάτος κάλεσε τα παιδιά να έρθουν για το σουσιτίο.

___ Ένα κορίτσι τούς ειδοποίησε ότι έρχονται τα καζάνια με το σουσιτίο.

Δραστηριότητα 9

Στου Πέτρου το σχολείο άρχισαν πάλι τα μαθήματα και τώρα δεν απουσιάζει σχεδόν κανένα παιδί, γιατί, αν λείπει, χάνει το σουσίτιο. Κάθε μεσημέρι καταφτάνει ένα κάρο και ξεφορτώνει τον Δάμωνα και τον Φιντία. Ο Δάμων και ο Φιντίας είναι δύο καζάνια μαύρα σαν πίσσα που αχνίζουν... Την πρώτη μέρα που τα περίμεναν, κανένα παιδί δεν είχε νου για μάθημα κι ο κύριος Λουκάτος άρχισε να τους διαβάζει κάτι ιστορίες από ένα βιβλίο. «...Στα παλιά τα χρόνια στην αρχαία Αθήνα υπήρχαν δύο αχώριστοι φίλοι. Ο Δάμων κι ο Φιντίας...»

– Έρχονται! Έρχονται! ακούστηκε μια ψιλή φωνούλα από την άκρη της τάξης. Ήταν ένα μικρό κοριτσάκι που παραμόνευε από τη χαραμάδα της μεγάλης πόρτας και είδε να καταφτάνουν, όχι βέβαια ο Δάμων και ο Φιντίας, αλλά τα καζάνια με το σουσίτιο, που έτσι τους έμεινε το όνομα.

Όλα τα παιδιά βάλανε τα γέλια και πετάχτηκαν από τη θέση τους. Ο κύριος Λουκάτος πήγε αργά και σοβαρά κι άνοιξε διάπλατα την πόρτα. Έξω στεκότανε ένα κάρο φορτωμένο με τα καζάνια.

Άλκη Ζέη, Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου, εκδ. Κέδρος, Αθήνα, 1981 (διασκευή)

Δραστηριότητα

α. Ποιοι είναι ο Δάμων και ο Φιντίας σύμφωνα με το κείμενο; Για ποιο λόγο καταφθάνουν στο σχολείο;

β. Ξαναγράψε το παρακάτω κείμενο σαν να συμβαίνουν τώρα τα γεγονότα.

Τα παιδιά βάλανε τα γέλια και πετάχτηκαν από τη θέση τους. Ο κύριος Λουκάτος πήγε αργά και σοβαρά κι άνοιξε διάπλατα την

πόρτα. Έξω στεκότανε ένα κάρο φορτωμένο με τα καζάνια.

Τα παιδιά βάζουν ...

Δραστηριότητα 10

Διαθέσιμο στον διαδικτυακό τόπο: http://www.educartoon.gr/edu_cartoons/junk-food-3, (14/04/2014)

Δραστηριότητα

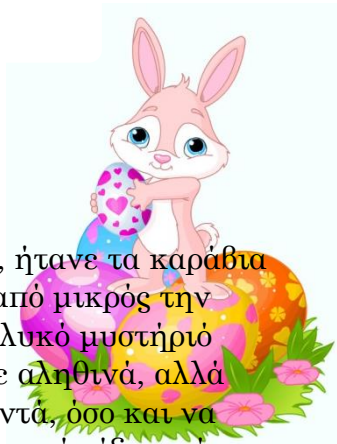
Στην παραπάνω γελοιογραφία βλέπουμε έναν μαθητή που πηγαίνει στο σχολείο.

α. Τι θέλει να μας πει η γελοιογραφία αυτή σχετικά με τις διατροφικές συνήθειες του συγκεκριμένου μαθητή; Αιτιολόγησε την απάντησή σου.

β. Παρατήρησε τη γελοιογραφία και γράψε τρία συνθήματα σχετικά με την υγιεινή διατροφή για να αναρτηθούν στον πίνακα ανακοινώσεων της τάξης σου.

Δραστηριότητα 11

Αριστουργήματα μοναδικά, που δε θα ξαναγίνουν πια άλλη φορά, ήταν τα καράβια με τα πανιά, τα ιστιοφόρα. Θα με καταλάβει καλά όποιος ένιωσε από μικρός την ξωτική [1] ομορφιά τους, την ανειπωτή μεγαλοπρέπειά τους, το γλυκό μυστήριο τους. Βλέποντάς τα κανένas από μακριά, θαρούσε πως δεν ήταν αληθινά, αλλά πως ήταν παιγνίδια της φαντασίας. Όσο και να τα 'βλεπε από κοντά, όσο και να 'ξερε πως είναι κανωμένα [2] από ξύλα, από πανιά, από σκονιά κι από σίδερα, όσο κι αν έμπαινε μέσα σ' αυτά και ταξίδευε, πάλι, σαν τα κοίταζε από μακριά, μα κι από κοντινή απόσταση, πήγαινε σ' έναν άλλο κόσμο, σ' έναν κόσμο γεμάτον μεγαλοπρέπεια, εμορφιά, δύναμη, σοβαρότητα και ανεξιχνίαστο μυστήριο. Σήμερα δεν αρμενίζουν πια καράβια με πανιά απάνω στις θάλασσες. Τα βαπόρια είναι τα πλεύμενα με τις μηχανές, που φάγανε τα καράβια με τα πανιά. Είναι οι ελέφαντες, που τσαλαπατήσανε κι εξοντώσανε τα ελάφια και τα ζαρκάδια. Μ' όλο που είναι θεόρατα μπροστά στα καράβια, μ' όλην τη γρηγοράδα τους και τη φωτοχυσία που έχουνε κατά τη νύχτα, ποτές δε θα μπορέσουνε ν' αποκτήσουνε την αγνή και ξωτική ομορφιά, τη βαθιά ποιήση που είχανε τα καράβια. Έχουνε και τα βαπόρια την εμορφιά τους, γιατί στολίζουνε κι αυτά τις θάλασσες, που μέσα σ' αυτές πάνε κι έρχονται, αλλά η χάρη, η ζωντάνια, το αλλόκοτο μυστήριο που είχανε τα καράβια, ήτανε άλλο πράγμα, που δε θα φανεί ποτές, αλίμονο!

Φώτης Κόντογλου, Γιαβάς ο θαλασσινός κι άλλες ιστορίες, Αστήρ, Αθήνα, 1965 (διασκευή)

Δραστηριότητα

Α. Γράψε στον παρακάτω πίνακα τρεις λέξεις ή φράσεις από το κείμενο που δείχνουν τον θαυμασμό του συγγραφέα για τα καράβια με πανιά και τρεις λέξεις ή φράσεις που δείχνουν τον θαυμασμό του για τα βαπόρια που κινούνται με μηχανές.

Καράβια με πανιά

Βαπόρια που κινούνται με μηχανές

1.....

1.....

2.....

2.....

3.....

3.....

Β' Ο συγγραφέας χαρακτηρίζει τα βαπόρια ως ελέφαντες και τα καράβια με πανιά ως ελάφια και ζαρκάδια. Τι εννοεί με αυτό; Γράψε μία παράγραφο για να αιτιολογήσεις τη γνώμη σου στους συμμαθητές σου.

[1] ξωτική: [εξωτική], ασυνήθιστη, αλλόκοτα εντυπωσιακή

[2] κανωμένα: καμωμένα, φτιαγμένα

Αυτοαξιολόγηση

Οι δραστηριότητες των μαθηματικών ήταν για μένα

Πολύ
εύκολες

Εύκολες

Δύσκολες

Οι δραστηριότητες της γλώσσας ήταν για μένα

Πολύ
εύκολες

Εύκολες

Δύσκολες